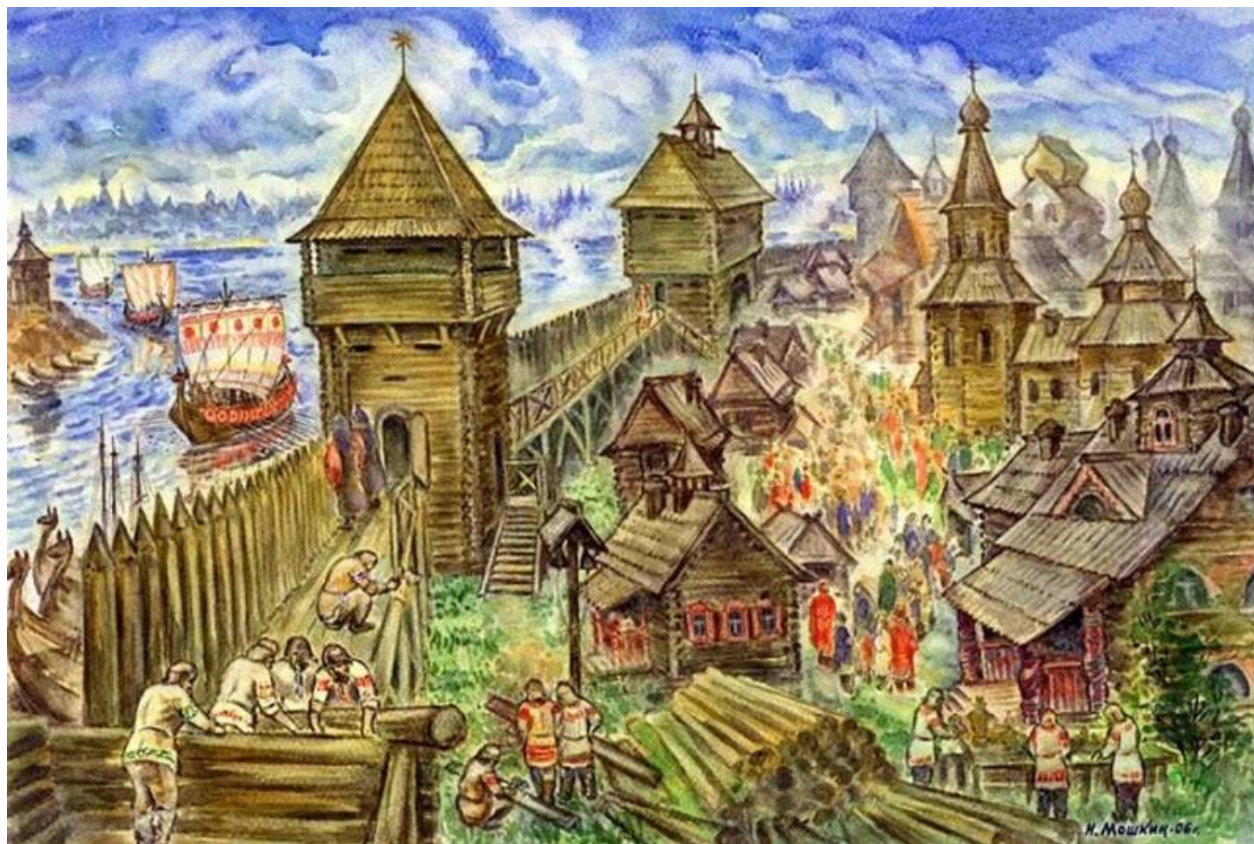

O Rusech a Slovanech z pohledu dávných dějin

☆ cs.topwar.ru/228332-o-russkih-i-slavjanah-s-poziciei-drevnej-istorii.html

Lev Tyurin

21. října 2023

„... Tato válka však nezůstala bez skutečně blahodárných následků. Ukázala nám, že to nebyla žádná evropská strana, která nás nenáviděla, ale naopak, že ať už jsou zájmy, které rozdělují Evropu jakékoli, všechny spojuje společný nepřátelský pocit vůči Rusku... To společné (absorbující všechny rozdíly strany a zájmy) nenávisť k Rusku, kterou Evropa projevovala slovem i skutkem, nám konečně začala otevírat oči.“ (N. Ya. Danilevsky, 1871).

předmluva

Povrchní znalost příběhy vlastní země, spojená s jejím neustálým přepisováním (reinterpretací) tak, aby vyhovovala zájmům vládnoucí

elity, je tradičním rysem naší společnosti již od dob Rurika Rostislavicha. Proto většina lidí, kteří nemají skutečné znalosti historie, vnímá události, které se aktuálně v zemi odehrávají, s překvapením, ačkoli jejich výskyt je zcela logický a lze jej snadno vysvětlit (a předvídat) pomocí historických znalostí, protože historie má tendenci opakovat se.

Současný kritický stav vztahů mezi státy Ruské federace a Ukrajiny, uvažovaný (a skutečně byl) před rozpadem bratrských republik SSSR RSFSR a Ukrajinské SSR, způsobuje mnoha lidem, kteří se hrdě nazývají sovětskými důstojníky, akutní bolest a silná potřeba vypovídat – veřejně vyjádřit svůj postoj k realitě.

Nechci diskutovat o vojenských a politických složkách projevů vystupujících, ale chci se pokusit vyzdvihnout další důležitý aspekt jejich projevů, totiž otázku, kdo s kým bojuje: Rusové s Rusy; Rusové s Ukrajinci; Ukrajinci a Moskvané? A další verbální možnosti, které popisují realitu z pohledu absolventů stejných vojenských škol, kteří se nyní ocitli na opačných stranách fronty.

Hned poznamenám, že výše uvedená jména národností již téměř zcela ztratila svůj původní historický význam a spor o jejich pravý význam představuje debatu o správném výkladu různých spisovných (i lidových) slov a výrazů. Tedy rozhovor o správnosti různých konvencí.

Lidé bohužel vždy opomíjeli nejen studium historie své země a vlastní národnosti, ale dokonce i pochopení vlastní životní zkušenosti.

A marné bylo úsilí mnoha ruských filozofů a historiků, kteří opakovaně poukazovali na důležitost poznání a porozumění dějinám pro další generace:

„A vůbec jsme žili a žijeme jen proto, abychom sloužili jako nějaká důležitá lekce pro vzdálené generace, které to budou moci pochopit...“

(P. Chaadaev 1828–1830).

„Historie je výsledkem lidské zkušenosti; Zážitky můžeme zapomenout, až když už je nepotřebujeme, přitom i nyní na každém kroku narážíme na skutečnosti, které jsou pro nás z moderního hlediska nepochopitelné, ale vysvětlit je lze pouze historií“ (E.P. Savelyev, zač. XNUMX. století).

Bohužel tato moudrá rčení zůstala nepovšimnuta a nezakořenila se v myslích dalších generací, potomci nemohli nebo nechtěli chápat poučení z historie. A teď, když vedeme bojové operace, šlapeme na stejné hrábě, na které šlápli nejen naši pradědové nebo pradědové, ale i naši dědové, otcové a my sami (pokud si pamatujete Afghánistán nebo dva čečenské) .

Za posledních 15 let jsem věnoval hodně času studiu historie Velké vlastenecké války. A nyní, když srovnávám události odehrávající se na frontách s tím, co se stalo tehdy, jsem znovu přesvědčen o správnosti svého závěru: kdo dobře znají minulost, má možnost předpovídat budoucnost s přijatelnou přesností, protože budoucnost je logický závěr minulosti a někdy i její téměř úplné opakování.

A naopak: kdo nezná svou minulost, většinou s velkým překvapením vítá přítomnost.

Soudruzi důstojníci, omlouvám se, v zápalu řeči jsem odbočil od tématu, které jsem vám chtěl pokrýt.

Tak.

Kdo jsou Rusové, Slované a co je Kyjevská Rus?

Po poslechu videoproslovů některých našich ctěných důstojníků jsem

si všiml, že mnoho řečníků dostatečně dobře nezná skutečný význam historických termínů uvedených v názvu této části. Ale rádi je používají ve svých projevech a publicistice.

A není zde nic ostudného, protože i většina profesionálních historiků je v této otázce neznalá.

Říkám vám přísně tajné (ve světě historiků) informace: skutečný historik zná dokonale jen nějakou úzkou historickou otázku, například jaké byly pohřební zvyky starých Slovanů žijících v Novgorodu a jeho okolí v 1941.–XNUMX. . A v nějaké další úzké historické otázce (např. jak vlastně probíhaly bitvy u Volokolamska a Istry v druhé polovině listopadu XNUMX) bude tento historik kompetentní stejně jako běžný člověk využívající snadno dostupné (a někdy velmi pochybné) zdroje .

Vrátím se k otázce, kterou jsem nastínil v názvu sekce.

Dovolím si ihned učinit výhradu: na tyto otázky neexistuje žádná obecně přijímaná (každý považována za správnou) odpověď, jak se v takových případech říká: na vyjmenované pojmy (pojmy) mají historici odlišné názory, které často ne se vzájemně shodovat.

Nebo jinak: tyto otázky jsou diskutabilní, protože kvůli nedostatku starověkých historických dokumentů přecházejí z roviny čistě historické do roviny etnologické, ba dokonce filozofické.

A jak jsem poznamenal výše, diskuse často přecházejí ve spory o správnou interpretaci významů jednotlivých slov nebo frází používaných historiky jako termínů.

Proto netrvám na přijetí níže uvedeného jako absolutní pravdy, ale rád bych poznamenal, že mnou uvedené informace nejsou výplodem mé fantazie – na konci eseje uvedu seznam historických díla, která jsem používal.

O původu slov „ruský“ a „slovanský“

Na dlouhé cestě vývoje pozemské civilizace nebyli žádní další lidé, kteří by se pod tolika jmény (určitě více než padesáti) zapsali do dějin. Jak se to stalo?

Vysvětlení je jednoduché. Každý člověk vždy vstupuje do historie pod dvěma typy jmen:

1) kterým se nazývá;

2) které mu přidělují okolní národy (s nimiž se pere, sousedé či obchoduje), obvykle mu volí přezdívku ze svého jazyka.

Naši předkové se nazývali dvěma jmény: Russ (Rusin) a Slovan.

Které z jmen je starší a jak vznikly?

Rusové

Podle některých ruských historiků z XNUMX. století jsou „Rossy“ a „Russy“ nejstarším obecným jménem všech ruských kmenů.

V různých dobách se Rusové objevovali na historické scéně pod četnými jmény, například: Veneds, Skythians, Massagetae, Antes, Agofirs, Sarmatians, Saki, Skolots, Getae, Alans, Roksolans, Budins, Yaksamatas, Trojans, Rugs, Ruzhans (ruští farmáři). Všechna tato jména daly okolní národy četným ruským kmenům žijícím v různých dobách na rozsáhlých územích od Baltského moře po Černé moře a od Kaspického moře po Střední Asii a Blízký východ a dokonce až po Egypt.

Sami naši předkové se obvykle nazývali svými jmény: Rossy, Russy, Rose, Ruzy, Resy, Ras, Rsi, Rsa, Rsha, Race, Rosha, Razy, Razy, Razen, Roksy. Nebo někdy komplexní, například Aorsi nebo Etruskové (Getruskové).

Existuje verze, že jméno „Ross“ je vytvořeno ze slova „rsa“ - voda, řeka. Od ní jsou odvozena další starověká slova související s vodou: „rosa“, „mořská panna“ a „postel“. Naši předkové se vždy snažili zakládat svá sídla v blízkosti řek nebo jezer. Což lze snadno vysvětlit: řeky nebyly jen přírodní rezervací vody a potravy (ryby a vodní ptactvo).

V dávných dobách také sloužily jako přirozené dopravní tepny spojující ruské osady široce roztroušené po celém kontinentu. Ještě v XNUMX.–XNUMX. století bylo území obývané ruskými kmeny, táhnoucí se od Novgorodu po Kyjev, stále hustými neprostupnými lesy a bažinami a z osady do osady bylo možné se dostat pouze pohybem po řekách: v létě na lodích a v zimě na saních.

Z těchto důvodů se staří Rusové usadili v blízkosti řek. Na mnoha místech, kde kdysi žili, se dodnes zachovaly prastaré názvy řek: Rsa, Rusa, Ruza, Rusyanka a také názvy starověkých měst - Russa, Rusa a Ruza.

Podle jiné verze bylo naopak slovo „rsa“ - voda, odvozeno od obecného jména etnické skupiny - „Ross“.

Je těžké posoudit, která verze je správná (nebo obě jsou nesprávné): čím hlouběji se ponoříte do mlhy staletí, tím více budou vaše domněnky hádat a tím více se objeví spory mezi zastánci různých „historických škol“.

Existuje další verze.

Existuje legenda, že asi před 4 000 lety ve vysoké části Asie na jižním svahu pohoří Indukush žili vysoce civilizovaní lidé Parsi (Po-Rsy), kteří dali takzvané „výtlaky“ ze svého složení - kmeny, které osídlily Evropu, v té době neobydlenou, Asii a dokonce i část Afriky. Je možné, že starověké jméno „Rsy“ je přesně tím zdrojem, ze kterého se jméno Rusy objevilo o mnoho století později. A sloužil jako kořen pro výrobu slov rosa a mořská panna.

Je známo, že živý lidový jazyk se nevyznačuje stagnací, neustále mění své tvary, slova se prodlužují, někdy dochází k výměně samohlásek. Nejstarší kořeny, které slouží jako rámec slov, však žijí beze změny po tisíce let.

Například kromě slova „rsa“ můžeme uvést další slova staroruského jazyka, která naši předkové používali před 2500 lety téměř ve stejné podobě jako nyní: med, vůle, večer, nocho (noc), dveře, nebe, zlatíčko (já), domov, potíže, dítě nebo dítě, dcera, bratr a mnoho dalších.

Některé staré ruské náhrobní nápisy jsou vyrobeny zprava doleva, což později převzali Arabové. Jednou v XNUMX. století byl v Itálii nalezen starověký sarkofág. Historici z celého světa se neúspěšně snažili uhodnout, jaký druh rituálu je zde vyobrazen, a dlouho se snažili nápis rozluštit, ale nikdy se jim ho nepodařilo rozluštit. Pro všechny nečekaně dokázal toto historické tajemství pochopit i málo známý amatérský filolog F. Volanský.

Přečetl a přeložil nápis pomocí staroruského jazyka: EVTITE BESI HER KUSITALE - „objevte se démoni, její pokušitelé“. Dozvěděli se, že scéna zobrazuje vymítání démonů čaroději od ženy jimi posedlé. Nápis je napsán zprava doleva a nyní, když známe odpověď, i vy i já jasně rozeznáváme první slovo EVTITE:

A na jednom náhrobku, starém více než 2000 let, objevil F. Volanský nápis, který jako by byl napsán melodickou ukrajinštinou: „Mila Lale, má krásko“. Což opět dokazuje: ruština se vůbec nezměnila tak rychle a dramaticky, jak jsme zvyklí věřit.

Nebo si vezměme například jméno prvního ruského prince uvedeného v řeckých chronografech - Olega. Při povrchním pohledu nám to připadá jaksí nesrozumitelné, možná až cizí.

A odpověď je na povrchu: jméno Oleg je odvozeno od starověkého ruského slova „will“ (vlya) a kdysi znělo jako Voleg, což znamená svobodu milující, netolerující nadvládu nad sebou samým. Poté, kvůli zvyku, který je vlastní živému lidovému dialektu zkracovat některá slova odečtením prvních písmen, „v“ zmizelo a ukázalo se, že Oleg.

Navíc jméno Voleg mělo také ženský rod: Volga - Olga - Olga. Vidíte, jak je to zajímavé, no, kdo z vás by bez mého nabádání dokázal přijít na to, že jméno Olga není nic jiného než zkrácené jméno velké ruské řeky?

Nebo si vezměme změkčenou lidovou verzi tohoto jména - Olya, což není nic jiného než zkratka stejného slova „vůle“, ze kterého se zrodilo velké množství dalších slov: „dobrovolník“; "otrok"; „volode“ (vlastnit), což dalo původ jinému jménu - Volodymyr (který vlastní svět); "Volodyko" (pán); "držba" (držba). A také slovo „volost“, ze kterého později vzešlo slovo „moc“. Slovo vůle lze nalézt také v názvech starých ruských měst: Volyň a jeho ukrajinská verze Vilno(e).

Výše uvedené naznačuje, že volání po nezávislosti, vyjádřené slovy našich předků před mnoha staletími, nezmizelo, neupadlo v zapomnění, nezmizelo v mlhách času. Tajně nás provází dodnes, a když budete velmi pozorně poslouchat, určitě zachytíte její hrdý zvuk, tlumený po tisíciletí.

Mnoho ruských osad v dnešní Evropě je velmi starých. Například podle ruského historika 2000. století E.I.Klassena byli Wendové (který je považován za jeden z rusko-slovanských kmenů) v oblasti Baltského moře XNUMX let před naším letopočtem a již v té době měli svůj vlastní psaný jazyk. . Alexandrijský vědec Ptolemaios zanechal informaci, že ve druhém století našeho letopočtu existovala země zvaná Velké Rusko.

Zde bych chtěl poznamenat, že jméno Rus jako etnografický termín měl velmi ohebný charakter. V širokém (celoevropském) smyslu to znamenalo všechny východní Slované podřízené ruským knížatům, v méně rozsáhlém to znamenalo jihoruské Slované, v užším smyslu to znamenalo kmen Polyanů nebo samotnou Kyjevskou Rus. . Nakonec se někdy význam tohoto jména zúžil na pojem třídy - tak se jmenovala četa kyjevského prince.

Slované

Někteří historici věřili, že toto jméno vymysleli sami Rusové a rádi se

tak nazývali během různých slavnostních a oficiálních vztahů s jinými národy. Údajně je toto jméno odvozeno od slova „sláva“, neboť staří Rusové byli nesmírně bojovní a velmi hrdí lidé, kteří věřili, že se v četných bitvách přikryli velkou slávou, za kterou by je měli jejich nepřátelé respektovat a bát se jich.

Svá jména často odvozovali od slova „sláva“, například: Vladislav, Jaroslav, Svjatoslav, Boguslav, Dobroslav, Břetislav, Bureslav, Mečeslav, Miroslav.

V průběhu staletí začalo jméno „Slované“ postupně nahrazovat druhové jméno „Rusové“ a na konci prvního tisíciletí našeho letopočtu se již některé ruské kmeny nazývaly nikoli Rusy, ale spíše Slovany, jako např. kmeny žijící v Novgorodu a jeho okolí.

A ti, kteří žili v Kyjevě a jeho okolí, si naopak neříkali Slované a na otázku „Kdo jste?“ Odpověděli: "Jsem Rusín." V určité fázi vývoje jediného národa tak vznikly dvě různé národnosti: Rusínská a Slovanská.

Je také zajímavé poznamenat, že jméno „Slované“ bylo nejčastěji používáno v řeckých a římských pramenech. Ale Arabové raději nazývali naše předky Rusy a naši zemi stále nazývají „Rusko“ a lidi „Rus“.

Výrazné rozdíly byly i ve zvycích Slovanů a Rusů. Například Slované spalovali mrtvé a Rusové je dali zemi a v šatech a s nimi zbraň. Navíc někdy, aby se nebožtík v posmrtném životě nenudil, byla s ním pohřbena i jeho živá manželka.

Je také zvláštní, že podle zahraničních zdrojů byli Rusové na konci prvního tisíciletí námořníky a rádi podnikali námořní plavby (a loupeže). Slované byli naopak pozemními válečníky.

Ale ruský historik D. I. Ilovaisky předložil jinou verzi.

Podle jeho předpokladu jméno Slované vůbec nevzešlo ze slávy, ale je upraveným jménem ruského kmene Saki, pod kterým je znal antický historik Hérodotos (XNUMX. století př. n. l.). Pak toto slovo prošlo řadou proměn: Saki - Saklaby (u Arabů) - Saklavy, Sklavy (u Římanů a Byzantinců) - Slavy (sami Slované předělali název Sklavy po svém). Je známo, že Římané a Byzantinci dlouho a tvrdošijně nazývali Russy Sclavy, a dokonce tak nazývali své otroky, zřejmě proto, že ve starověku podřídili své moci několik slovanských kmenů (slovo „otroci“ bylo použito např. význam „vzdání holdu“).

Poslední verze se mi zdá nejpřesvědčivější, ale teď už nikdo neřekne, jak se to doopravdy stalo...

Na začátku XNUMX. století se jméno „Slované“ již rozšířilo než „Rusové“. Jak ubíhala staletí, jména se měnila: Russy se stal specifickým a nyní označuje národnost a Slované se stali druhovými a označují soubor (rod) národností, nebo jinými slovy skupinu geneticky příbuzných národů žijících v různých evropských zemích. .

Například Češi, Bělorusové, Ukrajinci, Srbové a dokonce i Poláci se dnes nazývají Slované. Ale Rusové jsou pouze obyvateli Ruska, a i když ne všichni.

Kyjevská Rus

V poslední době jsem často pozoroval, jak různí řečníci a spisovatelé používají tuto frázi v různých obměnách, ale zároveň nemají nejmenší tušení, co to ve skutečnosti znamená.

Podle předpokladů některých ruských vědců, kteří svůj život zasvětili studiu dávné historie své země, se v XNUMX.–XNUMX. století našeho letopočtu na území Ruské říše nacházely tři „keře“ ruských kmenů, k

nimž historici přiřadili krycí jména „Azovsko-Černomořská Rus“, „Kyjevská Rus“ a „Novgorodská Rus“.

Jednoduše řečeno, tato jména nejsou původně historická, ale vymyšlená a zavedená vědci do vědeckého a historického oběhu.

Kyjevskou Rusí měli historici na mysli kmeny, které žily v Kyjevě a jeho okolí (Polyana, Drevlyane, Radimichi atd.), a také ty, které „sedí“ v určité vzdálenosti od Kyjeva, ale nakonec spadají „pod paži“ Kyjeva. knížata.

Někteří lidé považují Kyjevskou Rus za nejstarší ruský stát, což je zcela špatně. Navzdory skutečnosti, že podle kronik byly kmeny žijící ve starověké „Kyjevské oblasti“ přítoky kyjevských knížat, to znamená, že byly formálně pod jejich autoritou a ve válkách zahájených knížaty se sousedními národy byli Tato komunita byla nucena postavit určitý počet válečníků, nedobrovolně se tomuto společenství říkalo poloprimitivní kmeny používající velké slovo „stát“ by byla naprostá absurdita.

Všeobecně se uznává, že ruský (ruský) stát byl založen koncem XNUMX. století moskevským knížetem Ivanem III. a samotný název „Rusko“ zavedl do státních dokumentů Ivan IV. Hrozný ve druhé polovině XNUMX. století.

S určitou rezervou lze uzavřít, že Kyjevská Rus (později transformovaná na Kyjevské knížectví) definitivně zanikla na počátku 1654. století poté, co se Kyjevské knížectví stalo součástí Litvy. Kyjev byl součástí ruského státu až v roce XNUMX. A většina území, která byla kdysi součástí knížectví, byla mnohem později vrácena Ruské říši.

Nejkurióznější a nejjistější je tedy to, že území okupované moderním státem Ukrajina je historicky ruské a město Kyjev je prvním ruským hlavním městem. Neboť, jak je psáno ve starověkém historickém

prameni Pohádka o minulých letech: „...A Oleg, princ, se posadil v Kyjevě a Oleg řekl: „Toto budiž matka ruských měst“.

Podle jedné z historických verzí směřovalo šíření Rus z kyjevských zemí na sever a novgorodské země, kde dříve existovala demokratická forma vlády (veče), byly do jejího složení zahrnuty jako poslední.

Ale tyto okolnosti nečiní lidi, kteří nyní žijí na historickém území Kyjevského knížectví, Rusy.

Otázka národnosti je někdy velmi nejednoznačná a často se neřeší ani „pokrevní“, ale osobní volbou člověka v souladu s jeho vlastním posouzením příslušnosti k jakékoli národnosti.

Například: jeden z mých přátel, narozený v SSSR, má uzbeckého otce a ukrajinskou matku. Jaká je podle vás jeho národnost? Hádáte správně – rusky.

Závěr

Od odchodu Kyjevské Rusi do historické temnoty uplynulo mnoho staletí. Na rozsáhlém území bývalého Kyjevského knížectví, které se později stalo součástí dvou říší (Ruské a SSSR), došlo v minulých staletích k rozsáhlé migraci lidí a také k narození mnoha dětí, které se staly plodem smíšených manželství, kdy jeden z rodičů byl zástupcem domorodého obyvatelstva a druhý člověk, který přijel z jiného regionu obrovské země. A přestože se bývalá Ukrajinská SSR za léta své existence značně „zrusila“, nazývat všechny lidi narozené a aktuálně žijící na území státu Ukrajina Rusy podle mého názoru není úplně správné.

Nejsprávnější by bylo nazývat je Slovary v širokém slova smyslu a Ukrajinci v užším slova smyslu (jak si říkají a jak se jim říkalo za SSSR).

A teď válka není mezi Rusy a dokonce ani mezi Rusy a Ukrajinci. Válka je vedena mezi pravoslavnými Slovary - to je hlavní tragédie našich dnů.

Z hlediska tragédie a zuřivosti lze pokračující nepřátelství přirovnat k občanské válce v Rusku, která se odehrála v minulém století. Nyní lidé na obou stranách fronty (jejichž dědové a otcové byli krajany – občany téže země) bojují na život a na smrt s houževnatostí a odvahou charakteristickou pouze pro Slovary. Všichni přitom věří, že pravda je na jeho straně a tato důvěra ještě umocňuje vzájemnou hořkost a roztrpčení. A jejich nejlepší bojové a morálně-volní vlastnosti v tuto chvíli slouží negativnímu cíli – vzájemnému ničení.

Jak se často v historii naší vlasti stalo, ti nejmladší a nejodvážnější opět umírají v bratrovražděné válce. A umírají tisíce civilistů (opět křesťanští Slované), kteří se neštěstím ocitnou v bojové zóně...

A nejhorší je, že v této válce nebude vítěz. Při jakémkoli historickém vývoji událostí budou obě zneprátené strany poraženými a zisk v podobě vzniku dalšího stoletého nepřátelství mezi dvěma bratrskými slovanskými národy připadne nepřátelům pravoslavného slovanského světa...

A vznikající demografické vakuum se rychle zaplní imigranty ze středoasijských zemí, tento trend je již patrný ve velkých ruských městech.

Na tuto smutnou notu mi dovoluňte ukončit tento historický exkurz (obdivuji ty, kteří měli trpělivost číst až do konce).

Bibliografie:

Ilovajsky D.I. Počátek Rusi. Astrel, 2004 (na základě materiálů z publikace z roku 1890).

Klasen E.I. Nové materiály pro starověké dějiny Slovanů obecně a Slovanů-Rusů předrurikovského období zvláště s lehkým nástinem dějin Rusů před narozením Krista. M., Amrita-Rus, 2005 (na základě materiálů z publikace z roku 1854).

Savelyev E.P. Starověká historie kozáků. M., Veche, 2008 (na základě materiálů z publikace 1915–1918).